

Зашто се доноси нови Закон о буџетском систему и која су његова главна унапређења у односу на досадашњи?

Државни секретар Јанко Гузијан за Економист, 17. децембар 2007. године

Први Закон о буџетском систему донет 2002. године увео нови, модеран и свеобухватан оквир у јавним финансијама Србије. Овим Законом се уређује планирање, припрема, извршење и контрола буџета, како републичког тако и буџета локалних власти. Уведен је буџетски календар који се показао као користан. Међутим, у периоду након 2002. године Закон је у неколико наврата мењан - углавном када је доношен буџет у циљу остваривања одређених годишњих циљева, што не треба да буде случај у будућности. Друго, доношењем Закона о буџетском систему није престао да важи анахрони Закон о јавним приходима и расходима из 1991. године. Новим предлогом Закона о буџетском систему преузете су све одредбе Закона о јавним приходима и расходима које се примењују у пракси, док сам овај Закон престаје да важи. То су најкрупнији суштински и формални разлози због којих се доноси нови Закон о буџетском систему.

У досадашњем периоду уочене су тешкоће и неефикасност код оних правних лица која у важећем буџетском систему немају статус ни директног ни индиректног корисника буџетских средстава, па самим тим није било могуће обезбедити евиденцију и пуну контролу корисника у коришћењу јавних средстава. У питању су разне агенције које су основане посебним законима, комисије и друга регулаторна тела. Овим изменама прописа поменута правна лица се укључују у систем консолидованог рачуна трезора, што ће утицати на боље макроекономско управљање, рационалније трошење и ефикаснију контролу.

Констатовано је, такође, да су измене нужне и због стварања услова за коришћење развојне помоћи Европске уније у оквиру ИПА споразума. изменама је омогућено формирање институција које ће кроз тзв. децентрализовани систем управљати фондовима Европске уније.

Предвиђено је јачање средњорочног планирања јавних расхода. Наиме, од 2010. године уводи се трогодишњи буџет који ће се сваке године усклађивати, док ће припрема оваквог буџета бити обављена у 2009. години. У буџетску процедуру се уводи средњорочни оквир јавних инвестиција, с обзиром да је оцењено да је оваква обавеза Владе неопходна у дефинисању стратешких развојних пројеката. Уводи се и обавеза процене фискалних ризика повезаних са закључивањем концесија. Јасније се успоставља програмско буџетирање, што је будућност припреме и извршавања буџета.

На крају, врше се одређене измене организације унутар Министарства финансија. Функција припреме буџета која се тренутно налази у Управи за трезор

се враћа у Министарство финансија, док се функција буџетске инспекције премешта из Министарства у Трезор. У складу са позитивном праксом и препорукама Европске комисије буџетска инспекција и ревизија се деле на буџетску инспекцију и интерну финансијску контролу.

За буџетске циљеве се постављају макоекономска стабилност, ниска инфлација, економски развој и смањење финансијског ризика Републике. Новим законом прецизирају се и појашњавају буџетске дефиниције и казнене одредбе.